

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Φούρκα

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW109057040

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

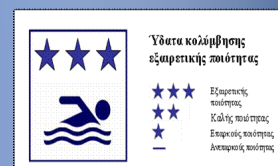
Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ –

ΘΡΑΚΗΣ

Περιφέρεια ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Περιφερειακή Ενότητα ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Δήμος Κασσάνδρας

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Φούρκα είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία της Φούρκας βρίσκεται βόρεια του ακρωτηρίου της Κασσάνδρας και απέχει 100 χιλιόμετρα από τη Θεσσαλονίκη. Η κολυμβητική ακτή αποτελεί τμήμα ενός ανοιχτού κόλπου, μήκους 2,8 χλμ.. Το μήκος της παραλίας είναι 1,1 χλμ., το μέσο πλάτος 25 μ. και με προσανατολισμό βορειοδυτικό. Η παράκτια ζώνη και ο θαλάσσιος πυθμένας αποτελούνται από άμμο. Στο βόρειο τμήμα η παράκτια ζώνη είναι τροποποιημένη λόγω της δόμησης που παρατηρείται στο όριο κι επί της ακτής. Η παράκτια ζώνη του νότιου τμήματος είναι φυσική, με χαμηλή βλάστηση στο όριο της. Η θαλάσσια βιοποικιλότητα περιλαμβάνει κυρίως φαιοφύκη που είναι προσκολλημένα στα βραχώδη τμήματα της ακτής. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα είναι αβαθή και η κλίση του πυθμένα ήπια (σε απόσταση 120 μέτρων από την ακτή απαντάται η ισοβαθής των 5 μέτρων). Το μεγαλύτερο τμήμα της παραλίας είναι οργανωμένο και διαθέτει υποδομές, όπως ομπρέλες ξαπλώστρες, ντους, καλάθια και κάδους απορριμμάτων. Στην ακτή απασχολείται ναυαγοσωστικό προσωπικό για την ασφάλεια των λουομένων, ενώ έχει κατασκευαστεί γήπεδο πετοσφαίρισης. Ακόμα, λειτουργούν αναψυκτήρια και εστιατόρια με τραπεζοκαθίσματα επί της ακτής. Η τελευταία χρησιμοποιείται κυρίως για κολύμβηση και σε μικρότερο βαθμό για θαλάσσια μηχανοκίνητα αθλήματα. Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς με ιδιωτικά μέσα και μέσα μαζικής μεταφοράς. Ο μέγιστος αριθμός λουομένων είναι 1.000 άτομα. Ο οικισμός της Σκάλας Φούρκας βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την παραλία και κατά συνέπεια η άμεση περιοχή παρουσιάζει παραθεριστική και οικιστική χρήση. Ακόμα, στην περιοχή υπάρχουν ελαιώνες και καλλιέργειες σιτηρών. Τέλος, σημειώνεται πως στο βόρειο άκρο της ακτής εκβάλλει το διαλείπουσας ροής ρέμα του Ζωγραφίτικου Λάκκου, ενώ στο νότιο άκρο εντοπίζεται η εκβολή ενός επιπλέον ρέματος συνεχούς ροής.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της ακτής κυριαρχεί η αγροτική χρήση, αφού το έδαφος καλύπτεται από ελαιώνες και αρόσιμες καλλιέργειες (κυρίως σιτηρά). Σε μικρότερο βαθμό η περιοχή

καλύπτεται από εκτάσεις με σκληρόφυλλη βλάστηση.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Κεντρική Μακεδονία (EL10), στην Λεκάνη Απορροής Ποταμού Χαλκιδικής (EL1005) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα Έξω Θερμαϊκός - Καλλικράτεια» (EL1005C0009N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Μέτρια», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4675/29.12.2017). Στο Υδατικό Σύστημα αντιστοιχεί σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή εντοπίζεται το ρέμα του Ζωγραφίτικου Λάκκου που έχει αναγνωρισθεί στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Φούρκα αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 1996 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται

σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/EK και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Η ακτή έλαβε για το έτος 2023 το βραβείο της Γαλάζιας Σημαίας καλύπτοντας κριτήρια που, συμπληρωματικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και την καθαρότητα της ακτής, σχετίζονται με την οργάνωση της ακτής, την ασφάλεια των επισκεπτών και την προστασία της φύσης.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 428 mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 245,4mm και 0,1mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Πολύγυρο, έτη 1951-1986). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βορειοανατολική, ακολουθούμενη από βόρεια με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. Έτος 1979- 1992). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 21°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Αύγουστο και να είναι της τάξης των 29°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1979- 1992).

Η ακτή λόγω προσανατολισμού και μορφολογίας είναι εκτεθειμένη στους επικρατέστερους ανέμους, με εξαίρεση τους βορειοανατολικούς. Λόγω της μικρής ή μέσης έντασης με την οποία πνέουν συνηθέστερα οι εν λόγω άνεμοι, δεν αναμένεται επίσης, συχνή εμφάνιση αξιόλογου κυματισμού επί της ακτής. Η στάθμη της θάλασσας δε μεταβάλλεται σημαντικά λόγω παλίρροιας, ενώ δεν παρατηρούνται ισχυρά ρεύματα στην περιοχή.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός Φούρκα διαθέτει χωριστικό δίκτυο αποχέτευσης το οποίο καλύπτει το σύνολο του οικισμού και εξυπηρετείται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Φούρκας, η οποία έχει σχεδιαστεί για ισοδύναμο πληθυσμό 45.000 κατοίκους. Η ΕΕΛ περιλαμβάνει δευτεροβάθμια επεξεργασία με απομάκρυνση θρεπτικών, ενώ ως κύρια μέθοδος διάθεσης των επεξεργασμένων εφαρμόζεται η επαναχρησιμοποίηση για άρδευση παρακείμενης περιοχής. Στην άμεση περιοχή της περιοχής κολύμβησης εντοπίστηκε αντλιοστάσιο μεταφοράς λυμάτων, σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας του οποίου θα ενεργοποιηθεί η υπερχείλιση ασφαλείας του αντλιοστασίου με αποτέλεσμα την παροδική διάθεση των ανεπεξέργαστων λυμάτων στο θαλάσσιο χώρο της ακτής.

Εκβολές ποταμών, ρεμάτων-εκβάλλοντες αγωγοί

Στο βόρειο άκρο της ακτής εντοπίζεται η εκβολή του ρέματος Ζωγραφίτικου Λάκκου (διαλείπουσας ροής), ενώ στο νότιο άκρο παρατηρείται η εκβολή ρέματος συνεχούς ροής, καθώς και η εκβολή αγωγού μεταφοράς ομβρίων. Λόγω του αστικού χαρακτήρα της άμεσης περιοχής οι επιφανειακές απορροές από τους δρόμους και τους χώρους στάθμευσης των οχημάτων είναι δυνατόν να είναι επιβαρυνμένες με τοξικές ουσίες (πετρελαιοειδή, μόλυβδος κάδιο κ.α).

Λοιπές πηγές

Στην παραλία επιτρέπονται τα κατοικίδια ζώα, ο αριθμός και η συχνότητα παρουσίας των οποίων δεν εκτιμάται ότι μπορεί να επιβαρύνει την ακτή.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία, δεν εντοπίστηκε ύπαρξη πίσσας ή λαδιών, παρά μόνο λίγα οικιακά απορρίμματα και διάσπαρτα φυτικά εκβράσματα θαλάσσιων φανερόγαμων στο χερσαίο μέτωπο της ακτής. Γενικώς, τα νερά ήταν καθαρά και διαυγή.

Ευτροφισμός

Στην ακτή κολύμβησης δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών ή φυτοπλαγκτόν. Επιπλέον, τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Αν και το μικρό βάθος των υδάτων αποτελεί ευνοϊκό παράγοντα για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού, η θέση της ακτής (εντός ανοιχτού κόλπου) εξασφαλίζει ικανοποιητικό ρυθμό ανανέωσης των υδάτων και περιορίζει τον κίνδυνο εμφάνισης του φαινομένου του ευτροφισμού. Τα κολυμβητικά ύδατα της ακτής είναι, υπό κανονικές συνθήκες διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με τη χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και, επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων ή/και μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων. Οι έκτακτες συνθήκες κατά τις οποίες δύναται να επιβαρυνθεί η ποιότητα των υδάτων της ακτής περιλαμβάνουν, αστοχία της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων Φούρκας και ενδεχομένως υπερχείλιση του αντλιοστασίου που υπάρχει ανάντη της ακτής, με αποτέλεσμα την μικρή επιβάρυνση της ποιότητας των υδάτων.

Μέτρα αντιμετώπισης

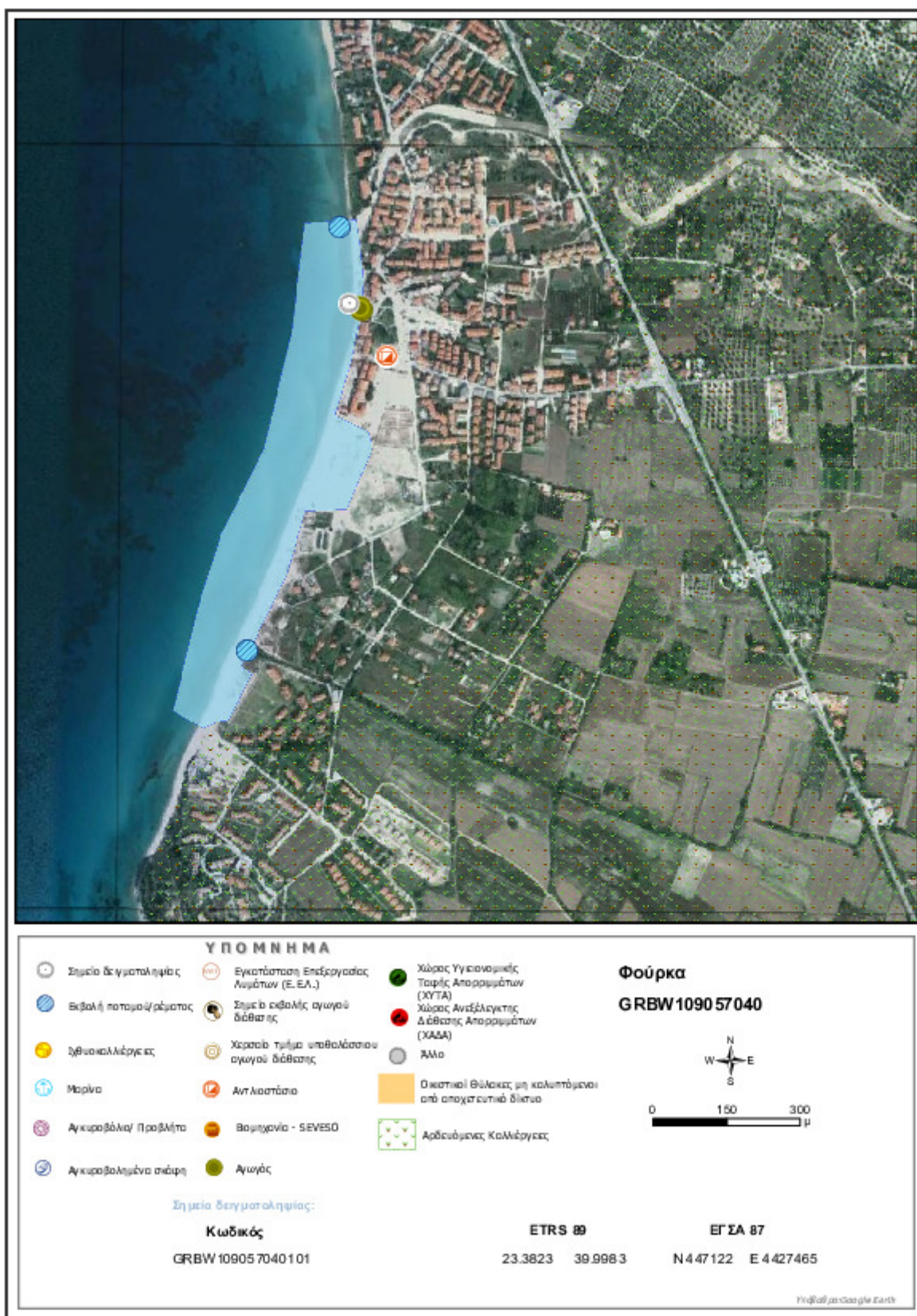
Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Κασσάνδρας. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξαλειψή του φαινομένου

Σε περίπτωση προσωρινής διακοπής της λειτουργίας του αντλιοστασίου μεταφοράς λυμάτων του οικισμού Φούρκα, αναμένεται μικρής διάρκειας ρυπαντική επιβάρυνση των υδάτων. Το μικροβιακό φορτίο στην περίπτωση διάθεσης ανεπεξέργαστων λυμάτων αναμένεται να είναι της τάξης των 107 E. Coli/100 ml. Με την προϋπόθεση ότι η διάθεση των ανεπεξέργαστων λυμάτων δεν θα διαρκέσει για μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν προκύπτει άμεσος κίνδυνος για την υγεία των λουομένων. Σε κάθε περίπτωση, ο υπεύθυνος φορέας λειτουργίας πρέπει, αμέσως, να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την ταχεία επαναφορά της αποδοτικής λειτουργίας του αντλιοστασίου. Εάν οι διορθωτικές ενέργειες απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα και συνεχιστεί η διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων, ο αρμόδιος φορέας θα εκτιμήσει την κατάσταση και θα εξετάσει την αναγκαιότητα προσωρινής απαγόρευσης της κολύμβησης.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ

63077, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Τηλέφωνο: 23743-50100/114/117

Fax: 23740-20636

www.kassandra.gr

otakas1@otenet.gr, teckas1@gmail.com

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης

Δ/υση Υδάτων Κεντρικής Μακεδονίας

Λεωφόρος Γεωργικής Σχολής 46, 55134 Καλαμαριά Θεσσαλονίκη

Τηλέφωνο: : 2313 309219

Fax: 2310 424160

<http://kmakedonia.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

Αρμόδια Υγειονομική

Υπηρεσία

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Δ/ΝΣΗ ΥΓ. ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΕΡΙΒ.

ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Διοικητήριο, 63100 Πολύγυρος

Τηλέφωνο: 2371351231

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,

Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852

www.ypen.gov.gr

ggenvr@ypen.gr

info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ: <http://www.pkm.gov.gr/>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr